

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Marek Sychowicz

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko J. A., W. A. i A. G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 marca 2010 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 13 listopada 2009 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) oddała zażalenie,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego A. G. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda M. S. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 25 czerwca 2009 r., gdyż powód, reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego M. S., nie wniósł opłaty podstawowej w wysokości 30 zł od złożonej apelacji zgodnie z art. 14 ust. 2 i art. 100 ust. 2 zd. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej jako „u.k.s.c.”).

W zażaleniu na to postanowienie powód, wnosząc o jego uchylenie, zarzucił naruszenie art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez jego błędną wykładnię polegającą na tym, że dotychczasowe przepisy należy stosować aż do zakończenia sprawy we wszystkich instancjach, jak również błędne zastosowanie art. 14 ust. 2 oraz 100 ust. 2 u.k.s.c. Ponadto powód podniósł nierówne traktowanie podmiotów znajdujących się w takiej samej sytuacji procesowej oraz naruszenie prawa do merytorycznego i sprawiedliwego rozpoznania sprawy i zamknięcie powodowi drogi sądowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód został zwolniony od obowiązku ponoszenia opłat sądowych w całości na podstawie postanowienia z dnia 20 lutego 2007 r. Orzeczenie to nie zwalniało go jednak od obowiązku uiszczenia opłaty podstawowej w wysokości 30 zł od wniesionej apelacji. Obowiązek uiszczenia przez powoda opłaty podstawowej od apelacji w wysokości 30 zł wynikał z art. 3 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 14 ust. 2 i art. 100 ust. 2 zd. 2 u.k.s.c. w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123). W szczególności art. 14 ust. 2 przewidywał, że opłatę podstawową pobiera się także od podlegających opłacie pism, o których mowa w art. 3 ust. 2 (w tym apelacji), wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych przez sąd, chyba że ustawa stanowi inaczej. Obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej potwierdzał art. 100 ust. 2 u.k.s.c., według którego strona, której sąd przyznał całkowite zwolnienie od kosztów sądowych, miała obowiązek uiścić opłatę podstawową.

Przepis zawarty w art. 14 ust. 2 został uchylony, a art. 100 ust. 2 zmieniony z dniem 10 marca 2007 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123), Jednakże zgodnie z art. 2 tej ustawy do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy (nowelizującej), tj. do dnia 10 marca 2007 r. stosuje się przepisy dotychczasowe. Niniejsza sprawa została wszczęta przed dniem 10 marca 2007 r. (pозew złożono 9 lutego 2007 r.; odpowiedź na pozew wniesiono dnia 5 marca 2007 r.). Do rozpoznawanej sprawy nie znajduje więc zastosowanie zmiana treści art. 100 ust. 2 w rezultacie uchylenia art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W sprawach tych aż do ich prawomocnego zakończenia stosuje się przepisy art. 100 ust. 2 i art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu sprzed wspomnianej nowelizacji (por.

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., II UZ 47/07, OSNP 2009, nr 9/10, poz. 129; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 48/08, OSNC 2009, z. 7-8, poz. 102). Oznacza to, że obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej istniał także w dniu wniesienia przez powoda apelacji w lipcu 2009 r.

Ponieważ od apelacji, wniesionej w imieniu powoda przez radcę prawnego, należało uiścić opłatę stałą, która nie została uiszczona, zachodziła podstawa do odrzucenia apelacji przez Sąd drugiej instancji na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. Wprawdzie w chwili wydania zaskarżonego postanowienia również i ten przepis został uchylony, jednakże według art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 234, poz. 1571) przepisy tej ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie, tj. po dniu 1 lipca 2009 r. (art. 9 ustawy). Sąd Apelacyjny zasadnie zatem odrzucił apelację powoda z powodu jej nieopłacenia. Jedynie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia powołano błędną podstawę tego orzeczenia - art. 130¹ § 3 k.p.c. zamiast prawidłowej - art. 130² § 3 k.p.c.

Chybione są zarzuty skarżącego odwołujące się do naruszenia prawa do merytorycznego rozpoznania sprawy czy zamknięcia drogi sądowej. Art. 130² § 3 k.p.c., w brzmieniu nadanym przez art. 126 pkt 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) obowiązującym do dnia 30 czerwca 2009 r., jak również art. 14 ust. 2 oraz art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123), zostały uznane za zgodne z Konstytucją RP (por. wyroki TK: z dnia 17 listopada 2008 r., SK 33/07, OTK-A 2008/9/154, z dnia 28 maja 2009 r., P 87/08, OTK-A 2009/5/72 oraz z dnia 14 września 2009 r., SK 47/07, OTK-A 2009/8/122). Art. 130² § 3 k.p.c. stosuje się do wszystkich podmiotów znajdujących się w analogicznej sytuacji procesowej co powód. Podważa to zasadność zarzutu, że zaskarżone postanowienie prowadzi do nieusprawiedliwionego zróżnicowania położenia procesowego stron znajdujących się w podobnej sytuacji procesowej. Ponadto negatywne konsekwencje procesowe uchybień popełnianych przez stronę reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika nie mogą być postrzegane w kategorii pozbawienia prawa do sądu.

Z przedstawionych względów zażalenie jako nieuzasadnione zostało oddalone na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. O kosztach postępowania

zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c. przy uwzględnieniu przepisów § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).